

Journal of the Faculty of Arts, Silpakorn University

Vol. 33 : 2 (2011)

ISSN 0857-2038

วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีที่ ๓๓ (๒๕๕๔) ฉบับที่ ๒

กำหนดออก ปีการศึกษาละ ๒ ฉบับ

เจ้าของ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ๗๓๐๐๐

โทรศัพท์ ๐-๓๔๒๕-๕๐๙๖, ๐-๓๔๒๕-๕๐๙๗

โทรสาร ๐-๓๔๒๕-๕๗๙๔

วัตถุประสงค์ วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ นักวิชาการ นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป ได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัย รวมทั้งได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นทางวิชาการ และการวิจัยในสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิจิตรศิลป์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาในสาขาดังกล่าวต่อไป

ที่ปรึกษา

คณบดีคณะอักษรศาสตร์

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.แถมสุข นุ่มนนท์

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.กุสุมา รัชชมณี

ศาสตราจารย์สัญญาชัย สุวังบุตร

ศาสตราจารย์วิบูลย์ ลี้สุวรรณ

บรรณาธิการ

ศาสตราจารย์อนันต์ชัย เลาหะพันธ์

กองบรรณาธิการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ภายนอก)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรกช อัครวิริยะนภาพ

รองศาสตราจารย์ ดร.ธิดา บุญธรรม

รองศาสตราจารย์ ดร.บุษบา กนกศิลป์ธรรม

รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรวัต ญ บ่อมเพชร

อาจารย์ ดร.สุสดี ดอกพรม

ศาสตราจารย์ ดร.พรสวรรค์ วัฒนางกูร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ทิพย์ เกียรติสกลกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรี โภคาสัมฤทธิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพร ภูวงศ์พันธ์ุ

รองศาสตราจารย์ยุรฉัตร บุญสนิท

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายวรุณ น้อยนิมิตร

ศาสตราจารย์ ดร.วินฤทัย สัจจพันธ์ุ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรวาท ต้นณีกุล

รองศาสตราจารย์วิทยากร เชียงกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิเศก ปันสุวรรณ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศรีสุรางค์ พูลทรัพย์

Instructor Linda Margaret Erskine-Hill

ศาสตราจารย์ ดร.สมทรง บุรุษพันธ์ุ

ปก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรวาท ต้นณีกุล

การสมัครสมาชิก

ติดต่อ คุณพันทิพา ศรีพื้นผล เลขานุการคณะอักษรศาสตร์

โทร. ๐-๓๔๒๕-๓๙๑๐ ต่อ ๒๓๑๐๖

E-mail : webmaster_arts@su.ac.th

สถานที่พิมพ์

ศักดิ์โสภณาการพิมพ์ กรุงเทพมหานคร โทร. ๐-๒๘๘๑-๔๑๓๒ - ๔

ผู้จัดจำหน่าย

ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทรศัพท์ ๐-๒๒๑๘-๙๘๘๘

ราคา ๑๐๐ บาท

อาเศียรวาท

เนื่องในมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๗ รอบ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

พระประภอบราขกิติถุดยลิตร์ก
ทรงงานหนักเพื่อประชาไทยทั้งผอง
รู้เศรษฐกิจพอเพียงเลี้ยงปากท้อง
โดยมีตุ๋องติดหนึ่พอกนายทูน
ทรงเต๋อนให้ไทยรักแผ่นดินป่า
ขั้ดยร์กษัตน์ไม้ ใต้เกื้อหนุน
ยามน้ำป่าคอยขับน้ำและให้ตุ๋น
ไม้ตุ๋องดู่นหนึ่น้ำท่วมเขาะดินพัง
เผื่อเกิดภัยธรรมชาติไม่อาลเลี้ยง
ทรงเป็นเยี่ยงบิดาให้ตุ๋นความหวัง
พระราชทานราชทรัพย์ขั้ดยร์กทั้ง
ขณะยังรลงบรัฐมาเยี่ยดยา
ยามประชดร์ยังกั้งตุ๋นขมขั้ดแย้ง
ไม่ว่อมแรงสวามัคคีให้แก่ว่กกล้า
ทรงเต๋อนให้รัฐรู้เมตตา
เผื่อให้รัฐนาถาไม่สิ้นคตลณ

สุขของราชกุมารีคือสุขของพระองค์
พระหญิงทรงห่วงใยทรงพร่ำสอน
ข้าราชกรรให้ทำเพื่อประชากร
เคื้อออาหารเลี้ยงสัตว์สัตว์ธรรม
ในศุกถารพระขนิมพรรษาครบถ้วนรอบ
ขอน้อมนอบนถถวายพระพรให้ทฤทธิ
ขอนำนถพระไตรรัตน์และเทอญ
ขจัดผลของภัยอันตรายไป
ทรงบันดาลตตผลและกำลังเพิ่ม
เจดิมพระขนิมมีนียงอสงไขย
เป็นโพธิ์ทองร่มเกล้าของชาวไทย
ธ หวังใตลิมพระประสงค้ทรงพระเอวิญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
(ศาสตราจารย์เกียรติคุณศรีสุรางค์ พูลทรัพย์ ประพันธ์)

*To His Majesty the King
on the Auspicious Occasion
of His Eighty-Fourth Birthday*

His Majesty works hard for the sake of the Thais,
Teaching them Sufficiency Economy
To free themselves from debt and dependence,
And stand firm on their own feet.
He teaches them to love the forest land,
To preserve the trees for their own good.
When floods come, trees absorb the water
And keep the soil from being washed away.
When natural disaster occurs inevitably,
Like a father, He gives help to His people
From His own purse, before the state's aids arrive.
Even while He is unwell, the people come first.
Their disunity worries Him more than His health.
He urges them to be loving and kind
So that Thailand will be secure.
The people's happiness is His happiness.
He sincerely cares how His people fare,
Urging officials to serve the people,

With dedication and honesty
In their respective duty and assignment.
On the grand occasion of His eighty-fourth birthday,
May His Majesty the King have happiness,
Strength, good health, and long life.
May the sacred power of the Triple Gem,
And the might of all celestial beings
Protect Him from harm and illness
So that His Majesty may live long,
Being the Golden Bodhi Tree of peace
And happiness for the Thai people always.

May it please His Majesty,
The Faculty of Arts, Silpakorn University
(Written by Professor Emeritus Srisurang Poolthupya)

บทความประจำ

อาเศียรวาท		๓
พระราชสา	มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์	๑๑
เล่าเรื่องไตรภูมิฉบับหอสมุดแห่งชาติกรุงปารีส	รีนฤทัย สัจจพันธุ์	๒๗
การแปลสรรพนามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย	พัชรี ไกศาสัมฤทธิ์	๕๗
สงครามโลกครั้งที่ ๒ ในยุโรป	สัญญาชัย สุวังบุตร	๘๙
ความเป็นไทยในสำเนียงเอ็กโซติก : การศึกษา ภาพแทนประเทศไทยในหนังสือ <i>Lonely Planet</i> เชิงวาทกรรม	นัทธนัย ประสานนาม	๑๓๑
Phonological Adaptation of Sanskrit Loanwords in <i>Datáng Xīyùjì</i>	อภิวัฒน์ คุ้มภัย	๑๖๒
บทวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการแปล เรื่องสั้นภาษาเยอรมัน “อำลาเบอร์ลิน” (<i>Abschied von Berlin</i>)	อัญชลี ไตพิงหงส์	๒๐๑
การรู้สารสนเทศของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	บุหพันธ์ กุลวิจิตร	๒๒๙

ประสาธน์วัฒน์ : พื้นฐานของระบบในทัศนียภาพบุคคล นันทนา วงษ์ไทย ๒๕๙

ภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมจากคำเรียกดี
ในภาษาฝรั่งเศส ธีระ รุ่งธีระ ๒๕๗๑

บทแนะนำหนังสือ

แนะนำหนังสือเรื่อง

ทางรถไฟสายใต้ในเงาอาทิตย์อุทัย

สุภาภรณ์ จินตามณีโรจน์ ๒๕๖๒

แนะนำหนังสือเรื่อง

แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ

ยุรฉัตร บุญสนิท ๒๕๖๘

บรรณาธิการแถลง

เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ขอถวายพระพรชัยด้วยความจงรักภักดี ขอพระบรมเดชาานุภาพอันยิ่งใหญ่ในสากลจักรวาล ตลอดจนพระบารมีและคุณงามความดีที่ได้ทรงกระทำมาตลอดพระชนมชีพ จงดลบันดาลให้ทรงมีพระสุขภาพพลานามัยแข็งแรงสมบูรณ์ มีพระชนมายุยั่งยืนนาน นิรันดร์ภาพเทอดถุ

บทความแรกของวารสารฯ ปีที่ ๓๓ (๒๕๕๔) ฉบับที่ ๒ นี้ขอเสนอคือเรื่อง พระราชา ของ รศ.ดร.มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์ อดีตคณบดีฯ ซึ่งเชี่ยวชาญภาษาสันสกฤต และวรรณกรรมอินเดียโบราณ ผู้เขียนได้เสาะหาความหมายและคุณสมบัติของพระราชา ในงานเขียนโบราณต่างๆ รวมทั้งความเป็นเทพในคติของไทย และสรุปได้อย่างลึกซึ้ง คงจะทำให้ผู้อ่านอดคิดอีกครั้งไม่ได้ว่า “คนไทยโชคดีที่มีในหลวง”

ส่วนเรื่องเล่าเรื่องไตรภูมิฉบับหอสมุดแห่งชาติกรุงปารีส ของ ศ.ดร.รีนฤทัย สัจจพันธุ์ เป็นการศึกษาไตรภูมิฉบับที่พบใหม่เมื่อไม่นานมานี้ว่ามีเนื้อหาแตกต่างจาก ฉบับก่อนๆ อย่างไร เห็นถึงการสืบทอดความคิดความเชื่อเรื่องไตรภูมิในสังคมไทย สอนให้คนละบาปและทำบุญ ซึ่งสิ่งเหล่านี้กำลังถูกละเลยในสังคมปัจจุบัน จากเรื่องไทยๆ ก็กระโดดไปที่ การแปลสรรพนามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ของ รศ.ดร.พัชรี โภคาสัมฤทธิ์ อ่านแล้วก็จะได้ทราบเทคนิคการแปลสรรพนามและเห็นตัวอย่างต่างๆ ทำให้รู้ว่าแปลอย่างไรถึงจะทำให้กลื่นนมนนยหมดไปได้ สงครามโลกครั้งที่ ๒ ในยุโรป ของ ศ.สัญญาชัย สุวังบุตร เป็นการฟื้นอดีตและทำให้เห็นภาพของสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่เกิดขึ้น ได้อย่างดี ผู้เขียนทั้ง ๔ ท่านแรกนี้ต่างเป็นอาจารย์และนักวิชาการที่รู้จักกันดี ทั้งยังเป็นเพื่อนร่วมรุ่นศิษย์เก่าคณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ รุ่นที่ ๓๕ (จบปีการศึกษา ๒๕๑๓) ที่ได้มาเจอกันบนเวทีวิชาการแห่งนี้อย่างไม่นัดหมาย

ส่วนบทความอื่นๆ ได้แก่ ความเป็นไทยในสำเนียงเอ็กโซติก : การศึกษาภาพ แทนประเทศไทยในหนังสือ Lonely Planet เชิงวาทกรรม เป็นการศึกษาวิจัยงานเขียน ของชาวต่างประเทศในหนังสือท่องเที่ยวที่สะท้อนคติของชาติตะวันตกที่ยังคงมีแนวคิด เดิมๆ แบบเก่าในการมองไทยและคนไทย บทวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการ

แปลเรื่องสั้นภาษาเยอรมัน “อำลาเบอร์ลิน” (Abschied von Berlin) เป็นบทความอีกเรื่อง
ที่ศึกษาวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการแปล ซึ่งคงไม่แค่เป็นประโยชน์แต่เฉพาะ
ผู้แปลภาษาเยอรมันเป็นภาษาไทยเท่านั้น แต่คงนำหลักการไปใช้ได้กับการแปลภาษา
ต่างประเทศทุกภาษาเป็นภาษาไทย ส่วนภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมจากคำ
เรียกสีในภาษาฝรั่งเศส เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อวิเคราะห์คำเรียกสีพื้นฐานและคำเรียกสี
‘ไม่พื้นฐาน’ในภาษาฝรั่งเศส ที่มาที่ไปของคำเรียกสีที่สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะทางสังคม
และวัฒนธรรม

ประสาทสัมผัส : พื้นฐานของระบบในทัศนแบบอุปลักษณ์ เป็นผลงานศึกษา
วิจัยเกี่ยวกับอุปลักษณ์ประสาทสัมผัส (synaesthetic metaphor) และนำเสนอแนวคิดว่า
ประสาทสัมผัสมีบทบาทสำคัญที่ทำให้ระบบในทัศนของมนุษย์มีลักษณะเปรียบเทียบ
หรือเป็นอุปลักษณ์ คงต้องอ่านดูเพื่อจะเข้าใจว่าประสาทสัมผัสที่เกี่ยวข้องกับร่างกายกับ
ภาษามีความสัมพันธ์กันอย่างไร

Phonological Adptation of Sanskrit Loanwords in Dàtáng Xīyǔjī เป็นบทความ
วิจัยที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษที่วิเคราะห์คำยืมภาษาอังกฤษในหนังสือคำกวีสมัยใหม่ของจีน
ซึ่งมีอายุรวม ๑๔๐๐ ปี คงทำทนายผู้อ่านที่รู้ทั้งภาษาจีนและภาษาสันสกฤต ส่วนการรู้
สารสนเทศของนักศึกษาระดับปีที่ ๑ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นภาพ
สะท้อนการเรียนการสอนวิชาสารสนเทศในระดับอุดมศึกษา อุปสรรคและปัญหาที่อาจ
นำแนวทางไปศึกษาในสาขาวิชาอื่นๆ หรือในมหาวิทยาลัยอื่นๆ ได้

วารสารอักษรศาสตร์ฯ ฉบับนี้ขอแนะนำหนังสือ ๒ เรื่อง คือ ทางรถไฟสายใต้
ในเงาอาทิตย์อุทัย ผลงานของพวงทิพย์ เกียรติสินกุล ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ญี่ปุ่น-ไทย
ในสมัยสงครามเอเชียบูรพาซึ่งเป็นหนังสือในโครงการตำราและหนังสือ คณะอักษรศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร และผลงานรวมเรื่องสั้น แดเดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ
ของจเด็จ กำจรเดช ซึ่งได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์)
ประจำปี ๒๕๕๔ นี้

ท้ายที่สุด ขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านที่กรุณาส่งบทความและบทวิจารณ์มาลง
พิมพ์ และโดยเฉพาะศาสตราจารย์เกียรติคุณศรีสุรางค์ พูลทรัพย์ ราชบัณฑิต สำนัก
ศิลปกรรมที่กรุณาประพันธ์คำกลอนเฉลิมพระเกียรติทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
ในนามของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ●